

บทบาทและสถานภาพวงดนตรีจีนของมูลนิธิสว่างเบญจธรรมสมุทรสงคราม  
(เม่งกักเซียงตั่ว) จังหวัดสมุทรสงคราม

ROLE AND STATUS OF THE TRADITIONAL CHINESE MUSIC ENSEMBLE OF THE SAWANG  
BENJATHAM FOUNDATION (MENGKAK SIENG TUA) , SAMUT SONGKHRAM PROVINCE

ณัฐกานต์ อยู่กิม<sup>1</sup> และสุรศักดิ์ จำนงค์สาร

Nattakarn Yukum<sup>1</sup> and Surasak Jamnongsarn

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

E-Mail: surasakja@g.swu.ac.th

Received 3 December 2024; Revised 23 December 2024; Accepted 29 April 2025.



#### บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทและสถานภาพวงดนตรีจีนของมูลนิธิสว่างเบญจธรรม (เม่งกักเซียงตั่ว) จังหวัดสมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ดนตรีของมูลนิธิสว่างเบญจธรรม จังหวัดสมุทรสงคราม และ 2) เพื่อศึกษาบทบาทและสถานภาพของวงดนตรีมูลนิธิสว่างเบญจธรรม จังหวัดสมุทรสงคราม วิธีการดำเนินการวิจัยเน้นการศึกษาเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์จากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเรื่องดนตรีและกลุ่มชาวไทยเชื้อสายจีนที่อยู่ในมูลนิธิสว่างเบญจธรรม ตำบลแม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลวิจัยพบว่า 1) พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ดนตรีของมูลนิธิสว่างเบญจธรรม จังหวัดสมุทรสงคราม นั้น มีการใช้ดนตรีจีนประกอบพิธีกรรมต่างๆตั้งแต่เริ่มก่อตั้งมูลนิธิใน พ.ศ.2536 จนถึงปัจจุบัน โดยเชิญอาจารย์ชาวจีนมาสอนดนตรีให้แก่คนในมูลนิธิฯ เพื่อประกอบพิธีกรรม ในช่วงหลังเริ่มนำดนตรีจีนร่วมสมัยเข้ามา มีการใช้เครื่องดนตรีสากลเข้ามาประสมวงดนตรีจีน เพื่อให้เกิดความน่าสนใจมากขึ้น และได้นำวงดนตรีมูลนิธิออกแสดงตามงานต่างๆทั่วประเทศ รวมถึงการประกวดแข่งขันในต่างประเทศอีกด้วย 2) บทบาทและสถานภาพของวงดนตรีมูลนิธิสว่างเบญจธรรม จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่ามีความสำคัญต่อชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีนเป็นอย่างมาก เนื่องจากพิธีกรรมต่างๆ ทั้งการสวดมนต์แบบแต้จิ๋ว งานศพ งานเก็บศพไร้ญาติ ล้วนแต่ใช้ดนตรีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรม มูลนิธิฯจึงเห็นถึงความสำคัญของดนตรีจีนเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ยังเปิดโอกาสให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกและร่วมกันอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนให้คงอยู่สืบไป

คำสำคัญ: บทบาทและสถานภาพดนตรีจีน; ดนตรีจีนแต้จิ๋ว; ดนตรีร่วมสมัย

## Abstract

The research, entitled “ The Study of Role and Status of the Traditional Chinese Music Ensemble of the Sawang Benjatham Foundation (Mengkak Sieng Tua), Samut Songkhram Province” , aims to 1) Study the musical history of the Sawang Benjatham Foundation, Samut Songkhram Province, and 2) Study the role and status of the Sawang Benjatham Foundation band, Samut Songkhram Province. The research method focuses on qualitative education. Use the interview method from people with knowledge of music and Chinese-Thai community at the Sawang Benjatham Foundation, Mae Klong Subdistrict, Samut Songkhram Province. Analyze data by analyzing the content.

The findings reveal the following data: 1) 1 ) The musical history of the Sawang Benjatham Foundation Samut Songkhram Province has used Chinese music for various rituals since the foundation's establishment in B.E. 1993 to the present by inviting Chinese teachers to teach music to people in the foundation for rituals. Later, contemporary Chinese music began to be brought in. The use of universal musical instruments was used to mix Chinese bands to make it more interesting and brought the foundation band to perform at various events across the country including foreign competitions as well. 2) The role and status of the Sawang Benjatham Foundation Band, Samut Songkhram Province, found to be very important to Chinese-Thai community because of various rituals, including Teochew prayers, funerals, burial for destitute and homeless death people, all use music as part of the ritual. The foundation therefore sees the importance of Chinese music very much. This also gives students the opportunity to be assertive and jointly preserve the arts and culture of Chinese-Thai community keep long lasts forever.

**Keyword:** The role and status of Chinese music; Teochew Chinese music;  
Contemporary music

## บทนำ

ดนตรีถูกสร้างมาสนับสนุนการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ดนตรีมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์มาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบันมนุษย์ใช้ดนตรีเพื่อประกอบพิธีกรรมต่างๆ ตั้งแต่เกิดจนตาย จึงอาจกล่าวได้ว่าวัฒนธรรมและประเพณีทั้งหลายเหล่านั้นเป็นพฤติกรรมที่สะท้อนความเป็นอยู่ของสังคมนั้นๆ ลักษณะเผ่าพันธุ์หรือกลุ่มชนต่างๆ ทางสังคมนั้นๆ ซึ่งถือได้ว่าวัฒนธรรมนั้นดำรงความเป็นชาติ มนุษย์มีหน้าที่อนุรักษ์สืบทอดส่งเสริมให้เกิดความคงอยู่ต่อไป

ดนตรีจีนจัดเป็นดนตรีประเภทหนึ่งที่มีบทบาทที่สำคัญเป็นอย่างมากต่อพิธีกรรมทางศาสนา รวมถึงคนไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตำบลแม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม มุลนิธิสว่างเบญจธรรม เป็นมูลนิธิประจำจังหวัดสมุทรสงคราม ที่มีบทบาทและสถานภาพที่สำคัญต่อชุมชนตำบลแม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม มีบทบาทในด้านการให้บริการช่วยเหลือสังคม จัดตั้งหน่วยกู้ภัย และมีพิธีกรรมตามความเชื่อของชาวไทยเชื้อสายจีน อาทิเช่น พิธีทิ้งกระจาด ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติพี่น้องที่ล่วงลับไปแล้ว ญาติไร้ญาติ และให้ทานผู้ยากจน โดยจะมีพระจีนหรือพระญวนจะเริ่มประกอบพิธีกรรม โดยการสวดมนต์ และมีเครื่องดนตรี(หล่อแก้ว) บรรเลงตลอดตลอดเวลาขณะที่พระจีนหรือพระญวนประกอบพิธีโดยมีการสวดมนต์บทต่างๆ สาธุชนที่มีความเชื่อความศรัทธาสืบต่อกันมาโดยยอุมาร่วมพิธี (Phatthananuprawat, R., 2009) ปัจจุบันมูลนิธิสว่างเบญจธรรมได้เห็นถึงความสำคัญของดนตรี จึงได้เชิญครูชาวจีนมาสอนให้แก่ผู้ที่สนใจและนักเรียนของโรงเรียนกทลี้เจี้ยนหมิน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การดูแลของมูลนิธิฯ ซึ่งมีการนำดนตรีจีนร่วมสมัยเข้ามาประกอบ เพื่อให้เกิดความน่าสนใจมากขึ้น และยังอนุรักษ์จัดให้มีการสอนดนตรีจีนประกอบพิธีกรรมการสวดมนต์จีนแบบเดิมให้คงอยู่

จากประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ดนตรีของมูลนิธิสว่างเบญจธรรมที่มีมาอย่างยาวนาน ศึกษาที่มาของการก่อตั้งวงดนตรีจีนในมูลนิธิ รูปแบบบทเพลง การประสมวงดนตรี ทั้งแบบการบรรเลงประกอบการสวดมนต์จีนแบบดั้งเดิมและในรูปแบบดนตรีจีนร่วมสมัย บทบาทและสถานภาพของมูลนิธิสว่างเบญจธรรมที่มีต่อชุมชน ทั้งในด้านการกุศล ด้านพิธีกรรม และด้านการอนุรักษ์ดนตรี เพื่อเป็นองค์ความรู้และเป็นแนวทางแก่ผู้ที่สนใจและร่วมกันอนุรักษ์รูปแบบวงดนตรีจีนของมูลนิธิสว่างเบญจธรรมสืบไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ดนตรีของมูลนิธิสว่างเบญจธรรม จังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาบทบาทและสถานภาพของวงดนตรีมูลนิธิสว่างเบญจธรรม จังหวัดสมุทรสงคราม

### วิธีดำเนินการวิจัย

#### รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในมูลนิธิสว่างเบญจธรรม อ.แม่กลอง จ.สมุทรสงครามครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิด และขั้นตอนระเบียบการวิจัยดังต่อไปนี้

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง และการเข้าสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลหลัก แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

- 1) กลุ่มผู้ก่อตั้งมูลนิธิ ได้แก่ ประธานมูลนิธิ กรรมการของมูลนิธิ เป็นผู้มีความรู้เรื่องประวัติและพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ การก่อตั้งมูลนิธิ จำนวน 2 คน

2) กลุ่มผู้มีความรู้ทางด้านดนตรีจีนในมูลนิธิ คือการเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีจีน ได้แก่ ครูผู้สอนดนตรีจีนแต่จิว ครูผู้สอนดนตรีจีนร่วมสมัย และนักดนตรีจีนในมูลนิธิ จำนวน 5 คน

3) กลุ่มชุมชนผู้ก่อตั้งมูลนิธิ คือ ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับบริบทของมูลนิธิสว่างเบญจธรรมที่มีต่อชุมชน พิธีกรรม ประเพณี และวัฒนธรรมในชุมชน ได้แก่ ชาวบ้านที่อยู่บริเวณที่ก่อตั้งมูลนิธิ และผู้ที่เข้าร่วมพิธีกรรมของมูลนิธิ จำนวน 3 คน

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ศึกษาและสังเคราะห์จากข้อมูลของเอกสารเพื่อให้ทราบถึงบริบททั่วไปของชุมชนบริเวณที่ก่อตั้งมูลนิธิ พิธีกรรม ประเพณี และวัฒนธรรม วิธีการเข้ามาของคนจีนแต่จิว ปัจจัยที่ก่อตั้งมูลนิธิในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

2) ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยเกี่ยวข้องกับการทำกิจกรรมเข้าร่วมพิธีการสวดมนต์เจริญ การเดินธูปในวันพระจีน โดยการสวดมนต์แบบมีทำนอง เพื่อเก็บประเด็นและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

3) ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยกำหนดหัวข้อในการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ให้ความสำคัญเป็นพิธีการ เน้นการเล่า จากประสบการณ์ตรงของผู้สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา เช่น ความเป็นมาของการก่อตั้งมูลนิธิ การเข้ามาก่อตั้งมูลนิธิ การจัดตั้งวงดนตรีจีน พิธีกรรม ในวันสำคัญต่างๆ ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล

4) เครื่องบันทึกเสียง

5) เครื่องบันทึกภาพนิ่ง

6) เครื่องบันทึกภาพเคลื่อนไหว

### การรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามเอกสารวิชาการ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย วารสาร เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับดนตรีจีนในมูลนิธิ และบริบททั่วไปของมูลนิธิที่มีต่อชุมชน ซึ่งได้ทำการค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1.1 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.2 ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

1.3 หอสมุดแห่งชาติ

1.4 มูลนิธิสว่างเบญจธรรม จังหวัดสมุทรสงคราม

2. ภาคสนามทางดนตรี (Fieldwork)

2.1 การสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้ด้านดนตรีจีนและผู้ที่ยังบรรเลงดนตรีให้กับทางมูลนิธิตั้งแต่เริ่มก่อตั้งมูลนิธิ โดยการเน้นเรื่องพัฒนาการทางประวัติศาสตร์เรื่องของดนตรีจีนของมูลนิธิ โดยเน้นประเด็นสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมคำถามดังนี้

1) ประวัติศาสตร์การก่อตั้งดนตรีจีนของมูลนิธิสว่างเบญจธรรม

2) รูปแบบการประสมวงดนตรีหล่อแก้ว และดนตรีจีนร่วมสมัย

3) บทบาทและสถานภาพของวงดนตรีจีนที่มีต่อชุมชนระแวก ได้แก่ ชุมชนตำบลแม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม

### 3. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Non-Participant Observation)

ผู้วิจัยสังเกตดนตรีประกอบพิธีกรรมโดยการเข้าร่วมพิธีกรรมต่างๆของมูลนิธิที่จัดขึ้น และสังเกตรูปแบบการบรรเลง บทเพลง ทำนองต่างๆ และการเรียนการสอนการถ่ายทอดดนตรีจีนแก่นักเรียนในมูลนิธิ

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหา จากการถอดเทปสัมภาษณ์ของประธานมูลนิธิ ผู้ที่มีความรู้ด้านดนตรีจีน ครูสอนการบรรเลงดนตรีจีนประกอบการสวดมนต์ ผู้เข้าร่วมพิธีกรรม และครูที่สอนดนตรีจีนร่วมสมัย รวมถึงนักเรียนที่บรรเลงดนตรีจีนในมูลนิธิ การนำข้อมูลที่ได้อาจจัดเรียงหัวข้อในการวิจัยเป็นลำดับ ดังนี้

ข้อมูลทางด้านพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ดนตรี ได้แก่

1. ประวัติศาสตร์การก่อตั้งวงดนตรีมูลนิธิสว่างเบญจธรรม
2. บทเพลงของวงดนตรีจีน
3. เครื่องดนตรี และการเทียบเสียง

ข้อมูลทางบทบาทและสถานภาพของวงดนตรีมูลนิธิสว่างเบญจธรรม ได้แก่

1. โอกาสในการใช้วงดนตรีจีนของมูลนิธิ
2. บทบาทวงดนตรีจีนมูลนิธิฯในฐานะวงดนตรีเพื่องานด้านการกุศล
3. บทบาทวงดนตรีจีนมูลนิธิฯในฐานะวงดนตรีเพื่องานพิธีกรรม
4. บทบาทวงดนตรีจีนมูลนิธิฯในด้านการอนุรักษ์วงดนตรีจีน

ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ ได้นำมาเรียบเรียงรูปแบบเชิงพรรณนา และสรุปผลเป็นรายงานการวิจัย

## ผลการวิจัย

จากผลการศึกษาผู้วิจัยได้วิเคราะห์รูปแบบของบทเพลงประกอบพิธีกรรมการสวดมนต์จีน และการบรรเลงดนตรีในรูปแบบวงดนตรีจีนร่วมสมัย การประสมวง การเทียบเสียงแบบดนตรีแต่จีว รวมถึงพัฒนาการประวัติศาสตร์ของการก่อตั้งวงดนตรี และบทบาทสถานภาพวงดนตรีจีนมูลนิธิสว่างเบญจธรรมที่มีต่อชุมชนชาวตำบลแม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม แบ่งเป็นประเด็นหัวข้อดังนี้

### ด้านประวัติศาสตร์การก่อตั้งวงดนตรี

การก่อตั้งวงดนตรีของมูลนิธิสว่างเบญจธรรม เกิดขึ้นครั้งแรก จากการนำเด็กนักเรียนของโรงเรียนกทลี้เจียนหมิน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มาฝึกหัด เริ่มฝึกเครื่องดนตรีที่ใช้ในวงหล่อแก้ว กรรมการของมูลนิธิได้เชิญลูกหลาย ญาติ คนสนิท มาฝึกที่มูลนิธิก่อน ในช่วงเวลา 5 โมงจนถึง 2 ทุ่ม ของทุกวัน จะมีการแจกเบี้ยเลี้ยงให้ผู้ที่มาฝึกหัดคนละ 3 บาท ต่อวัน มีอาหาร ผลไม้ โรงทานแจกจ่าย ผู้มาฝึก

ดนตรี ออกการแสดงครั้งแรกที่วัดป้อมแก้ว สร้างปริมณฑลเพื่อการแสดงในหอประชุมโรงไม้ มีครูหมา เป็นผู้สอนดนตรีและควบคุมวงหล่อแก้ว ในครั้งนั้นเครื่องดนตรีจะเป็นผู้ใหญ่บรรเลง และวงดนตรีหล่อแก้วจะเป็นเด็กๆ นักเรียนจากโรงเรียนกษัตริย์เจียนหมิน ตีประกอบจังหวะ (Thiyaphibunchaiyaya, A., 2024)



ภาพที่ 1 วงดนตรีหล่อแก้วของมูลนิธิสว่างเบญจธรรม  
ที่มา ถ่ายเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2566

พิธีชุดศพบ้างแรกในปี พ.ศ. 2522 จัดพิธีขึ้นที่ปากท่อ เขาช้าง มีวงดนตรีหล่อแก้ว และการสวดมนต์ประกอบพิธี การทำพิธีชุดศพบ้างแต่ละครั้งจะต้องทำพิธีติดต่อกัน 64 วัน ก่อนที่จะจัดพิธีจะสอบถามมูลนิธิที่อยู่ในเครือสว่างเกี่ยวกับปฏิทินการจัดพิธีชุดศพ เพราะจะไม่ทำซ้ำวันกัน เนื่องจากมีนักสวดจำนวนจำกัด ซึ่งจะต้องหมุนเวียนกันเพื่อทำพิธีชุดศพบ้างในแต่ละที่ พิธีชุดศพบ้างที่สองในปี พ.ศ. 2533 มูลนิธิสว่างเบญจธรรมได้ย้ายมาอยู่ที่ตั้งปัจจุบัน หันหน้าทางแม่น้ำ และมีการก่อตั้งประธาน กรรมการขึ้น ได้เกิดเป็นดนตรีร่วมสมัยขึ้นมา เนื่องจากประธานกรรมการ คุณปัญญา เล็กวิจิตรธาดา เห็นถึงความสำคัญของดนตรีหลากหลายมากขึ้น และได้เห็นวงดนตรีที่มูลนิธิ ที่ปราณบุรีเล่นดนตรีร่วมสมัย มีการบรรเลงเพลงไทยเกิดความไพเราะและประทับใจผู้ชมยิ่งนัก จึงได้จ้างครูมาสอน อาจารย์คนแรกชื่อ อาจารย์ช่อ แซ่โจ้ว แต่นักเรียนต้องไปเรียนที่จังหวัดชลบุรีทุกวัน เสาร์อาทิตย์ อาจารย์ช่อทำการสอนได้ 10-12 ปี จากนั้น คุณปัญญา เล็กวิจิตรธาดา ประธานกรรมการมูลนิธิสว่างเบญจธรรม ได้เชิญ อ.อชิตะ อนันท์กวิน มาสอนที่มูลนิธิฯ ทุกวันเสาร์อาทิตย์ อ.อชิตะได้นำเครื่องดนตรีสากลเข้าร่วมในวงดนตรีจีนด้วย ได้แก่ กลองชุด เซลโล่ เป็นต้น จึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการแสดงใหม่เป็นการเล่นดนตรีแนวสากลมากขึ้น มีเพลงไทยผสมด้วย เพลงแต่จิวทั่วไปที่เคยใช้จะมีเพียงแต่การเล่นประกอบการสวดมนต์เท่านั้นอาจารย์อชิตะสอนที่มูลนิธิเป็นระยะเวลาได้ 4 ปี หลังจากนั้นอาจารย์อรรถพร ตียะพิบูลย์ไชยา เป็นหนึ่งในนักเรียนที่ได้ฝึกหัดดนตรีวงหล่อแก้วในสมัยเริ่มก่อตั้งวงดนตรีของมูลนิธิ อาจารย์อรรถพร ได้เข้ามาดูแลและสอนวงดนตรีของมูลนิธิแทน ทำหน้าที่คอยควบคุมวงให้เป็นไปได้ด้วยความเรียบร้อย และยังร่วมกันสอนกับเพื่อนๆของอาจารย์อรรถพร ตียะพิบูลย์ไชยา ซึ่งเป็นกลุ่มนักเรียนที่ฝึกหัดวงหล่อแก้วมาด้วยกัน เกี่ยวกับการ

บรรเลงเพลงประกอบการสวดมนต์ นักเรียนที่บรรเลงในวงดนตรีจึงเป็นทั้งนักดนตรีที่สามารถเล่นดนตรีร่วมสมัย และเป็นนักดนตรีที่บรรเลงประกอบการสวดมนต์ด้วย



ภาพที่ 2 วงดนตรีจีนร่วมสมัยของมูลนิธิสว่างเบญจธรรม  
ที่มา SW MUSIC CENTER

ด้านเครื่องดนตรี และการเทียบเสียง

วงดนตรีจีนของมูลนิธิสว่างเบญจธรรม แบ่งออกเป็น 2 ประเภทวงดนตรี ได้แก่

1. วงดนตรีหล่อโก้ว

วงดนตรีหล่อโก้ว เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มการก่อตั้งมูลนิธิ มีการใช้วงหล่อโก้ว ในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ภายในมูลนิธิและชุมชน เช่น งานศพ งานชุดศพ ไร่ญาติ งานสวดเคราะห์เคราะห์แก้ปีชงในทุกๆปี วงดนตรีหล่อโก้ว ประกอบด้วยเครื่องดนตรีดังนี้

เครื่องดนตรีวงหล่อโก้ว

1. โก้ว
2. บัวใหญ่
3. บัวเล็ก
4. ล้อ

2. วงดนตรีจีนร่วมสมัย

วงดนตรีจีนร่วมสมัย มีการนำวงดนตรีจีนปรับใช้ให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบัน โดยใช้บรรเลงเพลง ประเภท Mandopop เพลงไทย และเพลงพระราชนิพนธ์ เพื่อให้ผู้ชมสามารถเข้าถึงดนตรีจีนได้ง่ายมากขึ้น และยังได้ออกแสดงงานต่างๆทั่วประเทศ ใช้ผู้เล่นจำนวนมากกว่าวงหล่อโก้ว หรือตามที่เจ้าภาพเรียกเชิญ วงดนตรีจีนร่วมสมัยประกอบด้วยเครื่องดนตรีดังนี้

1. หยางฉิน
2. กู่เจิง
3. จงห้วน
4. เอ้อหู
5. ปี่
6. ซลู่ไม้ไผ่
7. กลองชุด
8. เซลโล่

การเทียบเสียง

การเทียบเสียงของวงดนตรีมูลนิธิสว่างเบญจธรรม ใช้การเทียบเสียงแบบดนตรีแต่จิว  
เทียบเสียงดนตรีในวงดนตรี จะใช้หยางฉินเป็นเสียงหลัก



สวดกล่าวถึงการจุดเครื่องหอมเพื่อสักการะนอบน้อมต่อพระโพธิสัตว์ อัญเชิญพระโพธิสัตว์ปรากฏในงานพิธีที่  
จัดทำขึ้น เพื่อเป็นสิริมงคลให้ผู้เข้าร่วมงาน ผู้ศรัทธาในพระโพธิสัตว์มีแต่ความเจริญรุ่งเรือง

南	ใน	諸	อัญ	遙	อัญ	爐	โถ	供	
無	มอ	佛	พุทธ	開	กัญ	香	เทียน	天	
香	เสียง	現	เที่ยง	乍	จา	乍	จา	地	
雲	อิง	全	ฉวง	隨	สุย	熱	ยถ	◎	
蓋	ไถ	◎	身	處	ช			◎	
菩	ทอ			結	เกียก	法	หาว	如	
薩	ถัก			祥	เที่ยง	界	ไถ	來	
摩	หม่อ			雲	อิง	蒙	ไม่ว	◎	
訶	ฮอ					薰	เสียง	全	
薩	ถัก	◎		誠	เจ็ง			用	
				意	อี	諸			
(三稱)				方	ฮวง	佛	พุทธ		
				般	เสียง	海	ไฮ		
						會	ฮวย		
						悉	เส็ก		

ภาพที่ 5 บทสวดมนต์โลวเฮียงจั้ง

ที่มา หนังสือบทสวดมนต์งานพะเก่ง มูลนิธิสว่างเบญจธรรมสมุทรสงคราม

โน้ตรูปแบบเขอเว เพลงประกอบการสวดมนต์ โลวเฮียงจั้ง

2	<u>3 2</u>	2 . 5	2	<u>2 5</u>	<u>3</u>	1	1	<u>1 . 2</u>
<u>3 5</u>	<u>3 2 1</u>	-		<u>5 3 2</u>		6		<u>1 6</u>

3	5	5	2	<u>3 2</u>	<u>3</u>	2	<u>2 3</u>	<u>6 . 1</u>
		<u>3 2 3</u>	-	<u>5</u>		<u>2 1</u>		<u>2 1</u>

2	<u>3 3</u>	1	2	5	<u>4</u>	5	.	<u>3 . 4</u>
<u>2</u>		<u>6 1</u>	5	<u>6</u>		<u>4</u>		<u>3 2</u>

1	<u>6</u>	<u>2 4</u>	<u>3</u>	1	<u>1 . 2</u>	<u>1</u>	1	<u>3</u>	<u>3 3 2</u>	<u>1</u>
<u>3</u>		<u>2</u>		-	<u>6</u>		<u>3</u>		<u>2 3 5</u>	

2	-	<u>3 . 2</u>	2	5	<u>3</u>	1	<u>2 3</u>	<u>6 . 2</u>
		<u>3</u>	1	<u>5 3 2</u>		<u>2 1</u>		<u>7 6</u>

5	-	<u>1 . 2</u>	6	<u>5 5</u>	<u>5</u>	4		<u>5 . 4</u>
		<u>1 6</u>	6	<u>2</u>		-		<u>3 2 3</u>

2	<u>2 3</u>	6 _____ 1	2	5	<u>4</u>	5	.	<u>3 _____ 4</u>
<u>2 1</u>		<u>2 1</u>	<u>5 5</u>	<u>2</u>		<u>4</u>		<u>3 2</u>

1	<u>6</u>	<u>2 4</u>	<u>3</u>	1	<u>5 6 5</u>	<u>4</u>	<u>2 3</u>	5	<u>3 _____ 4</u>
<u>3</u>		<u>2</u>		<u>5 5</u>	<u>3</u>		<u>5</u>		<u>3 2</u>

1		<u>1 . 3</u>	<u>2</u>	1	<u>3 . 4</u>	<u>3</u>	3	<u>3</u>	<u>2 3 2 1</u>
-		<u>3 2</u>		-	<u>2 1 2</u>		<u>3</u>		<u>6 1</u>

2		<u>2 3</u>	<u>2</u>	6 _____ 5	<u>2 4</u>	<u>3</u>	1	<u>5</u>	5
-		<u>7</u>		6	<u>2</u>		<u>5</u>		<u>4 3</u>

<u>2 _____ 3</u>	<u>3 4</u>	<u>3</u>	1	<u>1 . 3</u>	1		<u>3 . 4</u>	<u>3</u>
5	<u>2</u>		-	<u>2 3 2</u>		-	<u>2 1 2</u>	

3	<u>6</u>	<u>5 6 5</u>	<u>4</u>	2	<u>2 _____ 3</u>	<u>6 _____ 5</u>	<u>2 _____ 4</u>
<u>6</u>		<u>3</u>		-	<u>2 7</u>	6	<u>3 2</u>

1
-

โน้ตรูปแบบไทย เพลงประกอบการสวดมนต์ โฉวเสียงจั่ง

ร - -	ม ร ม	ร - -	ม ร ด	ร - -	- - - -	ร - ช	ม ช ม
-	ช	ช	-	-		-	ร

ด - -	ด - ล	ด - -	ด - ล	ม - -	ช - - -	ช - -	ม ร ม
-	-	ร	-	-		-	-

ร - -	- - -	ม - ร	ม - ช	ร - -	ร ม ร	ล - ด	ร - ด
-	-	-	-	-	ด	-	-

ร - -	ม ช ม	ด - -	ล - ด	ร - -	ช - - -	ช - -	พ - ล
-	ร	-	-	-	-	-	-

ช - - -	- - พ	ม - พ	ม - ร	ด - -	ล - ม	ร - พ	ม - ร
-	-	-	-	-	-	-	-

ด - -	- - -	ด - -	ด - ล	ด - -	ม - ม	ม - ม	ด ร ม
-	-	ร	-	-	-	ร	ช

ร - -	- - -	ด - -	ด - ล	ล - -	ล - - -	ช - ช	ช - ร
-	-	ร	-	-	-	-	-

พ - -	- - -	ช - พ	ม ร ม	ร - -	ร ม ร	ล - ด	ร - ด
-	-	-	-	-	ด	-	-

ร - -	ช - ช	ช - -	พ - ร	ช - -	- - พ	ม - พ	ม - ร
-	-	-	-	-	-	-	-

ด - -	- - -	ม - พ	ม ร ด	ม - -	ม - ม	ร ม ร	ล - ด
-	-	-	ร	-	-	ด	-

ร - -	- - -	ร - ม	ร - ท	ล - ช	ล - -	ร - พ	ม - ร
-	-	-	-	-	-	-	-

ด - -	- - -	ด - ม	ร - ม	ด - -	- - -	ม - -	ม ร ด
-	-	-	ร	-	-	พ	ร

ม - -	ล - ล	ช - ล	พ - ม	ร - -	- - -	ร - ม	ร - ท
-	-	ช	-	-	-	-	-

ล - ช	ล - -	ร - พ	ม - ร	ด - -	- - -
-	-	-	-	-	-

บทเพลงการแสดงทั่วไป ใช้กับวงดนตรีจีนร่วมสมัย ตัวอย่างบทเพลง ได้แก่

โน้ตรูปแบบเซอเว เพลง ยากจะหักใจลืม

$$\left| \begin{array}{c} - \quad - \quad \underline{5} \\ \underline{3} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} 6 \quad - \quad - \quad - \\ 6 \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} \underline{6 \ 7 \ 1 \ 2} \quad 3 \\ 6 \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} \underline{5 \ 6 \ 2 \ 5 \ 3} \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} \underline{2 \ 3 \ 1 \ 6 \ 7 \ 1 \ 5} \\ \underline{3} \end{array} \right|$$

$$\left| \begin{array}{c} 6 \quad - \quad - \quad - \\ \underline{3} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} 6 \quad \cdot \underline{1 \ 2 \ 3 \ 5} \\ \underline{5} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} 6 \quad - \quad - \quad \underline{3} \\ \underline{5} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} 6 \quad \cdot \underline{5 \ 3 \ 5 \ 2} \\ \underline{5} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} 3 \quad - \quad - \quad - \\ - \end{array} \right|$$

$$\left| \begin{array}{c} \underline{1 \ 2 \ 3 \ 5 \ 2} \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} \underline{1 \ 2 \ 5 \ 3} \quad 6 \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} \underline{6 \ 1 \ 2 \ 3 \ 1 \ 2 \ 5} \\ \underline{3} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} 6 \quad - \quad - \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} - \quad - \quad - \quad - \\ - \end{array} \right|$$

$$\left| \begin{array}{c} \cdot \underline{6 \ 1 \ 2 \ 3 \ 5} \\ \underline{3} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} 6 \quad - \quad - \quad \underline{3} \\ \underline{5} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} 6 \quad \cdot \underline{5 \ 3 \ 5 \ 2} \\ \underline{5} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} 3 \quad - \quad - \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} - \quad - \quad - \quad - \\ - \end{array} \right|$$

$$\left| \begin{array}{c} \underline{1 \ 2 \ 3 \ 5 \ 2} \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} \underline{1 \ 2 \ 5 \ 3} \quad 6 \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} \underline{6 \ 1 \ 2 \ 3 \ 1 \ 2 \ 5} \\ \underline{3} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} 6 \quad - \quad - \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} - \quad - \quad - \quad - \\ - \end{array} \right|$$

$$\left| \begin{array}{c} \underline{3} \quad 6 \quad \underline{3} \quad 2 \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} \underline{5 \ 2 \ 5 \ 3} \quad - \\ \underline{2} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} \underline{6 \ 6 \ 6 \ 1 \ 7 \ 6 \ 5} \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} 3 \quad - \quad - \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} - \quad - \quad - \quad - \\ - \end{array} \right|$$

$$\left| \begin{array}{c} \underline{3} \quad 6 \quad \underline{3} \quad 2 \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} \underline{5 \ 2 \ 5 \ 3} \quad - \\ \underline{3} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} \underline{2 \ 2 \ 2 \ 3 \ 1 \ 2 \ 5} \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} 6 \quad - \quad - \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} - \quad - \quad - \quad - \\ - \end{array} \right|$$

$$\left| \begin{array}{c} 6 \cdot \underline{1 \ 2 \ 3 \ 5} \\ \underline{3} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} 6 \quad - \quad - \quad \underline{3} \\ \underline{5} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} 6 \cdot \underline{5 \ 3 \ 5 \ 2} \\ \underline{5} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} 3 \quad - \quad - \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} - \quad - \quad - \quad - \\ - \end{array} \right|$$

$$\left| \begin{array}{c} \underline{1 \ 2 \ 3 \ 5 \ 2} \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} \underline{1 \ 2 \ 5 \ 3} \quad 6 \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} \underline{6 \ 1 \ 2 \ 3 \ 1 \ 2 \ 5} \\ \underline{3} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} 6 \quad - \quad - \\ - \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} - \quad - \quad - \quad - \\ - \end{array} \right|$$

โน้ตรูปแบบไทย เพลง ยากจะหักใจลืม

ล	ท	ม	ล	ช	ร	ช	ม	ร	ม	ด	ท	ร	ช	ล	-	ล	-	ด	ม	ช	
ด	ร	ล			-			ล		ม				-	-	ร			ม	ล	
-	-	ล	-	ช	ช	ร	ช	-	-	-	ร	ม	ช	-	ด	ม	ล	ด	ร	ม	
ม	ช	ม			ม			ด			ร			ร	ช	-	ล		ด		
ร	ช	-	-	-	-	-	-	ล	-	ด	ม	ช	-	-	ล	-	ช	ช	ร	ช	
ม	ล	-			-			ร			ม	ล	ม	ช	ม			ม			
-	-	-	ร	ม	ช	-	ด	ร	ม	ล	ด	ร	ม	ร	ช	-	-	-	-	-	-
ด			ร			ช		-	ล		ด			ม	ล	-		-			
-	ม	ร	-	ช	ช	ม	-	ล	ล	ล	ช	ร	-	-	ม	ล	ช	ร	ร	ร	
ล	ม	ร			ล			ด	ท	ม			-	-	ม	ร	ช	ม			
-	ร	ร	ม	ด	ม	ล	-	-	ล	-	ร	ม	ช	ล	-	ม	ช	ช	ม	ม	
ร			ร	ช	-			ด			ม			-	-	ล	-	ช	ร	ร	
ช	ม	-	ด	ช	ร	-	ร	ช	ม	-	ล	ด	ม	ด	ม	ล	-	-	-	-	
-	-	ร	ม	ด	ล		ล		ร		ร			ร	ช	-	-	-			

ด้านบทบาทและสถานภาพของวงดนตรีมูลนิธิสว่างเบญจธรรม

วงดนตรีของมูลนิธิสว่างเบญจธรรม ในการเข้าร่วมงานต่างๆ ทั้งการบรรเลงประกอบพิธีต่างๆในมูลนิธิ และยังมียุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นด้านศิลปวัฒนธรรม จังหวัดสมุทรสงคราม เทศกาลสำคัญของจังหวัดสมุทรสงครามในรอบปี ตามปฏิทินทางจันทรคติของจีน ศาลเจ้าจีน มีเทศกาลสำคัญ ดังนี้ ที่กระจัดวิญญาน (ชาวจีนเรียกซีโกว) เดือน 7

2. วันเทศกาลหยวนเซียว เดือน 1 จะมีพิธีไหว้เทพยดาฟ้าดิน (ชาวจีนเรียกพิธีนี้ว่า ทีกงแซ)
3. วันฉลองตอบแทนบุญคุณเทพเจ้าปลายปี(ชาวจีนเรียกว่า ตังโจ้ย บางที่เรียกว่า ไปเผ่งอั้ง)
4. วันฉลองวันเกิดเทพผู้เป็นประธานของศาลเจ้า อาจหมายถึง เจ้าแม่กวนอิม (อาเนี้ยแซ)

เจ้าแม่ทับทิม เจ้าพ่อกวนอูนาซาจาไ้จ้อ เป็นต้น

5. วันฉลองวันเกิดเทพชั้นรองในศาล อาจหมายถึง เจ้าแม่กวนอิม เจ้าแม่ทับทิม
6. วันฉลองวันสร้างศาล
7. วันเทศกาลกินเจ (เก้าห่วยเจ) เดือน 9

8. วันระลึกวันตายของเทพผู้เป็นประธานศาลเจ้า งานพิธีกรรมต่างๆที่กล่าวมานี้ ส่วนใหญ่มักจะมีดนตรีจีนประกอบ ((Phatthananuprawat, R., 2009))

(Tangthikharak, S., 2023) กล่าวว่า “วงดนตรีที่ใช้ในการช่วยงาน จังหวัดเชียงใหม่ให้ช่วยไปแสดง อย่างเช่นงานปลาทุ ผ่านทางมูลนิธิ ถ้าประธานมูลนิธิ ตอบรับ จะเรียกเด็กๆในวงดนตรีของมูลนิธิ ไปแสดง ทำการฝึกซ้อม เมื่อเด็กๆได้ฝึกซ้อม และมีเวทีการแสดงให้เด็กๆได้แสดงดนตรี เด็กๆจะภูมิใจ และเปิดโลกทัศน์” โอกาสในการใช้วงดนตรีจีนของมูลนิธิ วงดนตรีมูลนิธิสว่างเบญจธรรม มีการออกงานแสดงต่างๆ ทั้งงานประจำจังหวัดสมุทรสงคราม งานเทศกาล หรืองานที่เจ้าภาพเชิญให้ไปบรรเลงในสถานที่ต่างๆทั่วประเทศ การแข่งขันประกวดดนตรีจีน รวมถึงการออกรายการทางโทรทัศน์อีกด้วยบทบาทและสถานภาพในด้านต่างๆของมูลนิธิแบ่งออกเป็นหัวข้อดังนี้

#### 1. บทบาทวงดนตรีจีนมูลนิธิสว่างเบญจธรรมในฐานะวงดนตรีเพื่องานด้านการกุศล

มูลนิธิสว่างเบญจธรรม มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลืองานต่างๆของจังหวัดสมุทรสงคราม ในฐานะวงดนตรีของมูลนิธิ ได้มีการรับบรรเลงในงานด้านการกุศล ได้แก่

งานศพของคนในชุมชน ที่ได้รับเชิญให้ร่วมบรรเลง

เมื่อได้รับเชิญให้เข้าร่วมบรรเลงดนตรีในงานศพ ลูกหลานผู้ตายเข้าลูกหลานของผู้ตายสวมชุดกระสอบนั่งร่วมพิธีในบริเวณที่ประกอบพิธี จุดธูปไหว้ศพ นักดนตรีจะเริ่มบรรเลงในช่วงนี้ เพลงที่เลือกบรรเลงจะอยู่ในชุดพิธีพะแก่ง เลือกจากในชุดพิธี ปกติจะบรรเลงไม่เกิน 10 เพลง หลังจากนั้นจะเริ่มพีเปิดกลอง นักดนตรีตีกลองบอกสัญญาณของการเริ่มพิธี โดยผู้อาวุโสจะเข้ากล่าวเปิดพิธีด้วยการพูด คำ ชื่ กู 4 คำหน้ามณฑลพิธีบูชา เพื่อเป็นสักขีพยานในการประกอบพิธี อีกทั้งเพื่อให้ทราบว่าลูกหลานมาทำพิธีเพื่อตอบแทนบุญคุณ มีการนำมาเทวทูตกระดาดเงินกระดาดทอง และเครื่องเช่นไหว้มาทำพิธีของเหล่านั้น ก่อนจะนำไปเผา หลังจากนั้นจะเริ่มให้ลูกหลาน เข้าคำนับศพก่อน องค์กรที่ทำงานหรือที่เกี่ยวข้องกับผู้ตาย ตบท้ายด้วยคนในตระกูลของผู้ตาย และสมาคมที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ

เมื่อเสร็จพิธี จบทำพิธีด้วยการปิดกลอง ผู้อาวุโสกล่าว ฮวงโก้ว ปิดพิธีและ นำศพผู้ตายไปที่สุสาน

#### 2. บทบาทวงดนตรีจีนมูลนิธิสว่างเบญจธรรมในฐานะวงดนตรีเพื่องานพิธีกรรม

พิธีกรรมสำคัญของมูลนิธิสว่างเบญจธรรมที่ร่วมจัดงานในทุกๆ ปี ได้แก่

##### 2.1 งานพะแก่ง การแก้ปีชง เสริมดวงชะตาให้ผู้เข้าร่วม

“ แรกเริ่มมีการสวดมนต์จีน การสวดมนต์เหมือนกันทั่วประเทศมาจากตัว เครื่องสว่าง บางที่แต่จี๊ว จินกลาง ทำนองไม่เหมือนกัน ออแคสตรา คลาสสิก แล้วแต่ที่ กระจายออกเริ่มมีครูสอนดนตรีมาจากเมืองจีน ไม่แตกต่างกันมาก แตกต่างที่การเอื้อน เนื้อหาเหมือนกัน บางที่ เอาเพลงสากลมาใส่ในบทสวดมนต์ สั้นเยื่อขาด โย มาใส่ในบทสวด ไม่เหมาะสม แต่ควรเล่นสำหรับโชว์มากกว่า การนำมาสวดมนต์ พักสวดโชว์ได้ แต่ไม่ควรเอาไปใส่ในบทสวด ไม่ขลัง อาจารย์ไครมัน ไม่มีผิดไม่มีถูก อาจารย์สอนแบบโบราณที่นี้ไม่เอาทำนองสากลมาใส่ ไม่เอาเพลงสนุกสนานมา ต้องเป็นเพลงที่เกี่ยวกับมนต์ อย่างเช่น สวดมนต์จีนโดยปกติโบราณมี 3 ทำนอง เฮียงฮัว จังหะสวดแต่จี๊ว ไม่ใช่พระ ใส่ชุดขาว เสียงฮ้อ กังฮู กวางตุ้งพระใช้ มนต์ที่จะสวด สวดบูชาพระเคราะห์ ทั้งเก้า มนต์บพนี้มันต้นบทกรกล่าวถึง บทนี้จะสวดวันไหน ช่วงไหน กำหนดวันเวลา ถ้าตรุษจีน จะเป็นวันที่ 8

กับ 9 จินและวันเกิดจะสวดบทนี้ได้ มนต์นี้กล่าวถึงใครที่บูชา ดาวนพเคราะห์จะทำให้อายุยืนยาว ถ้ามีบุพการีที่ล่วงลับไปแล้ว จะทำให้เข้าไปเสวยในแดนสุขาดี กิจการพืชสวนไร่นาจะดีขึ้น ในมนต์มีคาถา เรียกว่าจิว จะมีเฉพาะ มีหลายมนต์ ประกอบพิธีกรรมที่ทำเป็นประจำ มนต์ของมหายานจะมีหลายเล่ม ยุคเก่าเอาคัมภีร์จากอินเดียมาแปล เหมือนพระถังเจี๋ยหมาก็มีการแปล แล้วแต่พระอาจารย์ นำมาเล่มเดียวกัน และมีการสังคายนาเป็นระยะๆ อันไหนไม่ยืดยาวเกินไป ถ้าสวดบทนี้จะปกป้องคุ้มครอง อะไรบ้าง พระจีน พระญวน สวดครั้งหนึ่งใช้เวลา เกือบ 1 ชั่วโมง สวดไม่เดินรูปไว้ การเดินรูปคล้ายกับการเวียนเทียน ทำสมาธิ การกล่าวพระนามของพระโกลสัชคุรุพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าหมอยาต้นแบบการสร้างพระกริ่ง เตี่ยซือฮุก ดนตรีประกอบเป็นกุศโลบายเพื่อคนฟังสวดมนต์เฉยๆ ได้ฟังสังคิตไปด้วยจิตใจได้จดจ่อบทสวด ” (Tangthikharak, S., 2023) ทางวงดนตรีของมูลนิธิจึงได้จัดชุดบทเพลงในการบรรเลงประกอบพิธีพะเก่ง เพื่อให้เป็นไปในรูปแบบเดียวกัน มีบทเพลงประกอบการสวดมนต์ที่สำคัญ ในแต่ละช่วง

### 3. บทบาทวงดนตรีจีนมูลนิธิสว่างเบญจธรรมในด้านการอนุรักษ์วงดนตรีจีน

3.1. รูปแบบบทเพลงประกอบการสวดมนต์ ที่ทางมูลนิธิสว่างเบญจธรรมได้คงอนุรักษ์ไว้ให้เป็นซึ่งแบบเดิม ได้แก่ เพลงเกร็ดต่าง ๆ เพื่อใช้ในการบรรเลงขณะพักเสียงสวดมนต์ เพื่อให้คนที่นำสวดได้พักและผู้เข้าร่วมพิธีได้ผ่อนคลาย

ในปัจจุบัน ยังคงรวบรวมเพลงเก่าไว้เพื่อใช้สำหรับประกอบพิธีกรรม และ ต่อมาได้เชิญครูซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านดนตรีจีน เข้ามาสอน และก่อตั้งเป็นวงดนตรีร่วมสมัยขึ้น เพื่อสำหรับการแสดงในงานรื่นเริง งานสำคัญต่างๆ ภายในจังหวัดสมุทรสงครามและชุมชน งานแสดงที่ได้รับเชิญไปแสดงทั่วประเทศ

### 3.2. Mandopop

เพลงจีนร่วมสมัยจะเป็นรูปแบบของเพลง Mandopop เพลงยอดนิยมของภาษาจีนกลาง ประเภทนี้มีต้นกำเนิดมาจากเพลงยอดนิยมที่ได้รับอิทธิพลจากดนตรีแจ๊ส เป็นดนตรีที่เนื้อเพลงภาษาจีนเพิ่มเข้ามา ส่วนใหญ่จะเป็นเพลงของศิลปินชาวจีนที่มีชื่อเสียง เช่น เต็งลี่จวิน และเป็นที่ยอมรับในประเทศไทยด้วยเช่นกัน

### 3.3. เพลงพระราชนิพนธ์

เพลงพระราชนิพนธ์ อาจารย์อชิระ อนันต์กวิน ได้ถ่ายทอดเพลงพระราชนิพนธ์เพื่อจัดการแสดง อาทิ เช่น งานประจำจังหวัด การแสดงตามห้างสรรพสินค้า หรือสถานที่ต่างๆที่ได้รับเชิญ ทั้งนี้ วงดนตรีของมูลนิธิสว่างเบญจธรรมยังมีโอกาสได้ไปแข่งขันที่ต่างประเทศอีกด้วย

## อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพัฒนาการประวัติศาสตร์ และบทบาทสถานภาพของวงดนตรีจีนของมูลนิธิสว่างเบญจธรรม มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

จากการศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์วงดนตรีจีนของมูลนิธิสว่างเบญจธรรม พบว่า มูลนิธิสว่างเบญจธรรมเห็นความสำคัญของวงดนตรีจีนเป็นอย่างมาก การจัดตั้งวงดนตรีเกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มก่อตั้งมูลนิธิจนถึงปัจจุบัน เริ่มจากเครื่องดนตรีเพียงไม่กี่ชิ้น และเกิดเป็นวงดนตรีหล่อแก้ว เริ่มจากให้ลูกหลานของคนในมูลนิธิ

และนักเรียนของโรงเรียนกทลี้เจียนหมินฝีกหัดดนตรีก่อน หลังจากนั้นก็มีผู้คนสนใจมากขึ้น จึงใช้ดนตรีบรรเลงประกอบพิธีกรรมตลอดมา นอกจากนั้นยังมีการจัดการเรียนการสอนดนตรีจีน การสอนสวดมนต์จีนให้แก่นักเรียนหรือผู้ที่สนใจ โดยรวบรวมผู้สอนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านดนตรีจีนและมีประสบการณ์ตรงจากการเข้าร่วมทำพิธีกรรมตั้งแต่เริ่มก่อตั้งมูลนิธิ เข้ามาถ่ายทอดความรู้ บทเพลงที่ใช้ในการสวดมนต์จีนประกอบพิธีกรรม จะเป็นรูปแบบเพลงจีนแท้ๆ เป็นเพลงเกร็ด ใช้บรรเลงพร้อมกับการสวดมนต์และระหว่างผู้สวดได้พัก ต่อมามีนำดนตรีจีนร่วมสมัยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของวงดนตรีจีน ใช้เพลงรูปแบบใหม่ เน้นเพลงทำนองที่คุ้นหู ในทำนองเพลงที่มีความนิยม อย่างเช่น เพลง สั้นเยื่อชาติโย นำทำนองเพลงนั้นมาประกอบการสวดมนต์ แต่ต้องให้เหมาะสมกาลเทศะ กล่าวคือถ้าหากต้องบรรเลงในพิธีที่มีรูปแบบเฉพาะ ไม่สามารถที่จะปรับเปลี่ยนหรือประยุกต์ทำนองบทสวดมนต์ได้ แต่อย่างไรก็ตามเจตนาของผู้สร้างสรรค์การประยุกต์ใช้เพลงร่วมสมัยกับบทสวดมนต์จีน ล้วนแต่ต้องการสร้างให้เกิดความน่าสนใจในการเข้าร่วมพิธีกรรมปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอ เพื่อเป็นกุศโลบาย ให้คนฟังมีจิตใจจดจ่อในการฟังสวดมนต์ และให้คนรุ่นใหม่เข้าถึงพิธีกรรมของมูลนิธิได้มากขึ้น ยังเป็นการช่วยกันอนุรักษ์วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมของชาวไทยเชื้อสายจีนให้คงอยู่สืบไป

วงดนตรีจีนของมูลนิธิสว่างเบญจธรรม มีบทบาทต่อสังคมชาวไทยเชื้อสายจีนในชุมชนชาวตำบลแม่กลองทางด้านการศึกษา ด้านพิธีกรรม และด้านกานอนุรักษ์ ในทุกกิจกรรมล้วนแต่มีดนตรีจีนเข้ามาประกอบพิธีทั้งสิ้น เนื่องจากคนในชุมชนและมูลนิธิมีความเชื่อและความศรัทธาในเทพเจ้าของจีน พิธีกรรมต่างๆเป็นอย่างมาก เชื่อว่าการสืบทอดขนบธรรมเนียม จัดพิธีกรรม เทพเจ้าจะคอยปกป้องคุ้มครองดูแล เป็นที่พึ่งทางจิตใจให้แก่ชุมชนชาวตำบลแม่กลอง เห็นควรค่าที่จะอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมนี้ไว้ โดยการหาแนวทางในการสืบทอดองค์ความรู้ทางดนตรีจีน บทเพลง การสวดมนต์จีน และพิธีกรรมต่างๆ เพื่อให้คงอยู่คู่มูลนิธิสว่างเบญจธรรม และชาวตำบลแม่กลองต่อไป

### ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยพบว่าพิธีกรรมความเชื่อเป็นเหมือนส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตของมูลนิธิสว่างเบญจธรรม และชุมชนชาวตำบลแม่กลอง จังหวัดสมุทรสงคราม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การประกอบพิธีกรรมมีความจำเป็นที่จะต้องใช้นักร้องบรรเลงร่วมกับการทำพิธีอยู่เสมอ ปัจจุบันนักเรียนของทางมูลนิธิสว่างเบญจธรรมเริ่มที่จะแยกย้ายกันไปศึกษาต่อตามสถานศึกษาต่างๆ ไม่มีเวลาที่จะเข้ามาฝึกซ้อมดนตรี เห็นควรที่จะร่วมกันถ่ายทอดดนตรีให้แก่นักเรียนรุ่นหลังหรือผู้ที่สนใจ และอนุรักษ์บทเพลงที่ใช้ประกอบการทำพิธีกรรมต่างๆ เพื่อพร้อมที่จะใช้งานและถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ผู้อื่นได้เสมอ

### References

- Phonpratomb, K., (2015). A study of the Lokow band of the Hua Kiew Hiab Huai Association, Taphan Hin District, Phichit Province. Master of Fine Arts Thesis, Musicology Major, Srinakharinwirot University.

Lekwichitthada, P., (2023). Chairman of the Sawang Bencha Tham Foundation. Interview, (21 October).

Phatthanuprawat R., (2009). Important festivals and rituals of Chinese shrines in Samut Songkhram Province.

Academic Journal of the University of the Thai Chamber of Commerce, 29(3)

Tangthikharak, S., (2024). Private business. Interview, (10 September).

Thiyaphibunchaiya, A., (2024). Private business. Interview, (22 October).

